

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 176 (3338) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Fontos kérdések megvitatására

Osszehívták a finn államtanácsot

Stalin célja továbbra is a világ forradalmasítása. Német ellentámadások és elhárítóharcok váltakoznak a keleti arcvonalon

Stockholmból jelentik: (B. T.) A Svenska Dagbladet szerint szombaton a finn köztársasági elnöknek hosszú és nagylentosságu tanácskozás folyt, amelyen nemcsak mértékadó finn politikusok, hanem a Helsinkiben levő külföldi követek is résztvettek. A tanácskozásról és eredményeiről eddig nem adtak ki jelentést.

Zürichből közlik, hogy a svájci lapok helsinki értesülése szerint Rity köztársasági elnök összehívatta az államtanácsot ülésezésre, amelyen igen fontos kérdéseket tárgyalnak.

Zürichi jelentés szerint a Szovjet a keleti harctéren vasárnap reggel óta három szakaszra vonja össze támadásait, még pedig az Orel Brjanszki szakaszra, a Bjelgorodtól északnyugatra és délnyugatra levő szakaszra, végül a Charkovtól keletre eső szakaszra. A leghevesebb harcok a Bjelgorodtól északnyugatra és délnyugatra vezető utak mentén folynak. A német csapatok egyes helyeken elhárítóharcokat vívnak, máshol pedig ismételt ellentámadásokat hajtanak végre.

Ismét kiéleződött a helyzet az angolszászok és a Szovjetunió között

Londonból jelentik: (B. T.) Beavatott körökben változatlanul az a hír járja, hogy hamarosan sor kerül Churchill és Roosevelt újabb találkozására. Washingtoni jelentések megerősítik azt a hírt is, hogy a találkozón Sztalin állítólag szintén megjelenik. A Times vasárnapi száma nyomtatékosan hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az olaszországi események következtében keletkezett helyzetet behatóan megbeszéljék, — majd így folytatja:

— Most kell döntenünk és világosan meg kell szabnunk politikánk körvonalait az Egyesült Államok,

Oroszország és Nagybritannia beható tanácskozása alapján. Ezt a politikát azután biztosítani kell és céltudatosan megvalósítani.

Politikai körök a Times cikkét úgy magyarázzák, hogy szerinte az angolszászoknak egymással, valamint a Szovjet Unióval meg kell állapodniuk az olasz lépés tekintetében, azután az általános európai politikában, mivel egységes eljárásra van szükség. Beavatottak ugyanis nem csinálnak titkot abból, hogy az elmúlt hetekben az angolszászok és a Szovjet között ismét kiéleződött a helyzet.

Létrejöh-e Roosevelt-Churchill-Stalin találkozó?

Berlinből jelentik: A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Az angol-amerikai-szovjet megbeszélésekről külföldön keringő híreket berlini politikai körökben azzal a megjegyzéssel veszik tudomásul, hogy mindenesetre az ellenséges koalíció kebelében sok nehézség és komoly probléma vár megoldásra. A szövetkezett hatalmak közötti nehézségek a Wilhelmstrasse véleménye szerint ma sokkal nagyobbak, mint például a casablancai értekezlet, vagy a legutóbbi Roosevelt-Churchill találkozó idején. A semleges lapjelentések e nehézségek csak egy csekély részét említik, amidőn rámutatnak Moszkva és a lengyel emigráns kormány viszonyára, a moszkvai „német bizottság” kérdésére, a algiri francia bizottság létezésének kísérőjelenségeire, mint a szö-

vetségek egymásközötti helyzetének teherétéleire. A Wilhelmstrasse felfogása szerint egészen más kérdés azonban, hogy létrejöh-e ilyen összejövetel, sőt, hogy a szövetkezett hatalmak egyáltalán megkockáztatták-e ezt a megbeszélést. Berlini vélemény szerint ugyanis az európai bolsevik követelések következtében egyáltalán nem lehet tudni, hogy hogyan végződnek egy ilyen megbeszélés a szovjet részvételével. Kétségtelen, hogy az angolszász-szovjet szövetségi viszonyt ezzel olyan teherpróbának tennék ki, amit eddig éppen annak kihatásai miatti aggodalmukban kerültek.

Berlinben nem nyilatkoznak arról, mennyire tartja alaposnak a Roosevelt-Churchill-Stalin találkozóóról szóló híreszteléseket, csupán annyi

jegyeznek meg, hogy ezeket a híreszteléseket éppen angol és amerikai részről indították el, míg ugyanakkor Moszkvában úgy nyilatkoznak, hogy Sztalin az arcvonalon tesz szemleutat.

A Pesti írja: Zürichből érkezett hír szerint a londoni Observer, a legtekintélyesebb londoni hétfői lap cikkében nyíltan hibáztatja az olasz városok újabb bombázását, mert szerinte a szövetségesek legfőbb célja a diktatórikus rendszerek megsemmisítése és ennek a célnak elérésére az ellenséges országokban levő forradalmi pártokat nem kell elriasztani, hanem ellenkezően, rokonszenvüket kell megnyerni. Követeli, hogy a külpolitikában és a hadviselésben mindenkor vegyék figyelembe az ellenséges országokban levő baloldali elemeket és ne szalasszák el a kínálkozó jó alkalmat.

Milánóból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Vasárnap egész nap

Stalin hadparancsa a világforradalom megvalósításáról

Berlinből jelentik: (MTI) A napokban német kézre került Sztalin titkos hadparancsa, amelyet nemzetvédelmi népbiztosi minőségében február 18-án küldött Karitinov altábornagynak, a 6-ik hadsereg parancsnokának, valamint két másik tábornoknak. Ez a titkos parancs a háborúnak 3 szakaszát különbözteti meg.

Az első szakaszt — szól a napi-parancs — harcászati visszavonulás jellemezte, melyet azért voltunk kénytelenek végrehajtani, mert nem voltunk eléggé elkészülve és nem voltak meg kellő tapasztalataink a hadviselésről. Most kezdődött meg a második szakasz: a fasiszták kiűzése a szovjet területeiről. Ha majd azután a szovjet hadsereg mélyen benyomul a fasiszták országába, ahol felszabadítja a rabigában görnyedő proletárokat, akkor jutunk el a harmadik szakaszba, vagyis végcélunkhoz, a proletáriátus világforradalmához. Ti ezt a feladatot meg fogjátok valósítani és bebizonyítjátok, hogy a vörös hadsereg beváltja azokat a reményeket, amelyeket az egész világ proletárjai beléje helyeznek.

— Hadd higgyék a nyugati demokrácia polgári kormányai — szól tovább Sztalin hadparancsa — hogy egyetlen feladatunkat mi abban lát-

működött a segítő szolgálat a mult éjszakai bombázások károsultjai érdekében. Sok embert sikerült a romok alól kiszabadítani. A halottak száma eddigi megállapítás szerint mintegy 30, a sebesülteké 200. A bombák eltalálták a Szent Simplicius, a Szent Kereszt és a Laterani Szent János templomot. Schuster bíboros érsek megjelent a károsultak között s vizsgálta őket. Súlyosan megromlódott a királyi palota képtára is. Két bank is kigyulladt és pedig az Amerikai Bank és a Lombardiai Takarékpénztár.

Doriot a bolsevista veszedelemtől

Párizs. (MTI) A NTL jelenti: Doriot beszédet mondott vasárnap a francia néppárt ülésén. Állást foglalt Franciaország bel- és külpolitikai helyzetének kérdésében. Kijelentette, hogy nemcsak Németországot, hanem Franciaországot és egész Európát fenyegeti a bolsevizmus. Az európai fasiszták azonban szembenáll a bolsevizmussal és a közös harc és közösen kiomlott vér nem engedi meg, hogy Európát feldarabolja a bolsevizmus. Franciaország belpolitikai helyzetéről megemlítette, hogy ha nem ismeri fel Franciaország a bolsevizmus veszedelmét, akkor megérdemli, hogy eltűnjék. Sorsa sem az angol-amerikai, sem a bolsevista sorsal nem közös, hanem európai sors. Éppen ezért csak egy politikai lehetőség van: a bolsevistaellenes.

juk, hogy a fasiszták kiűzzük országunkból. Mi tudjuk és velünk együtt tudják az egész világ dolgozói, hogy tulajdonképpen feladatunk a világkapitalizmus megsemmisítése. A háború második szakaszának küszöbén már előre biztosítanunk kell ezt a harmadik szakaszt és előre intézkedéseket kell tennünk annak megakadályozására, hogy idő előtt felismerjék Európában ezt a végső célunkat. Ezt a hadászati intézkedéseket akkor is meg kell tennünk, ha várakozásunk ellenére a második szakasz elhúzódna, mert akkor szükség lesz a mostani szövetségesek támogatására, főként a második harctér megteremtésére, hogy a fasiszták ledönt hessük.

Utjaink azonban elválnak ott, ahol mostani szövetségeseink utjába loznak állani végcéljaink elérésének. Minél jobban közeledik a végső győzelem órája, annál buzgóbban loznak vállalva velünk harcolni bármely nemzetbeliek is, a világ kommunistái, akik a mi egyetlen igaz szövetségeseink. Gondoljatok mindig arra, hogy a mi jelszavunk: „Világ proletárjai egyesüljete”, egyetlen célunk pedig a proletáriátus világuralma.

Dancea Jakabot fölmentette a törvényszék a cukor- és lisztelvonás vádjá alól

Nagyvárad, augusztus 9. Két éve huzódó bűnügyre tett pontot mai felmentő ítéletével a nagyváradai törvényszék dr. Bóka—Papp—dr. Geleta büntetőtanácsa. Több ízben megirtuk, hogy a kir. ügyészség közszükségleti cikk jogtalan elvonása miatt vádat emelt Dancea Jakab és édesanyja, özv. Dancea Jánosné ellen, mert 1941 október 8-ikán 15 kilogramm cukrot és nagyobb mennyiségű lisztet találtak a lakásán. Az ügyben több tárgyalás volt, míg a mai tárgyaláson az elnök felolvasta a hegybírói hivatal igazolását, mely szerint Danceanak, mint többholdas szőlő- és gyömlöcsősbirtokosnak 20 kilogramm befőzési cukor vásárlására volt engedélye a vádbeli időben. Felolvasta továbbá az elnök a Közélelmezési hivatal illetékes tisztviselőjének tanuvallomását, mely a lakásán talált liszt ügyében tisztázza Dancea Jakab szerepét. — Ilyen körülmények között dr. Levente István kir. ügyész a vádat elejtette, a bíróság pedig bűncselekmény hiányában fölmentette Dancea Jakabot és édesanyját a vád és következményei alól.

Augusztus 10—20 között igényelhetik szappanjegyeiket a gabonaellátottak

Nagyvárad thj. város polgármestere 4306—1943. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a gabonaellátottak, vagyis a kenyérgyeggel nem rendelkező személyek részére a folyó évi augusztus—szeptember hóra esedékes szappanjegyeiket a városi közlelmezési hivatalban (Szaniszló-utca 15. sz.) augusztus hó 10—20. napján lehet igényelni, a hivatal által rendelkezésre bocsájtandó űrlapokon.

Az igénylés alkalmával feltétlenül be kell mutatni az igényjogosult család fő gazdakönyvét, vagy örösi tanusítványát, mert ezek nélkül az igénylés figyelembe vehető nem lesz.

Felhívás az iskolánküüli leventékhez

A városi levente parancsnokság felhívja mindazokat a 12—21. életéves leventéket, akik folyó évben tanultak meg uszni és uszitudásukat 50 m. táv leuszásával bármely uszásnomban be is tudják bizonyítani, legkésőbb folyó hó 13-án 19 óráig a levente otthonban naponta délelőtt 10—12-ig vagy délután 5—7-ig összejárás végett jelentkezzenek.

A jelentkezettek az Országos Uszónap keretén belül fogják uszitudásukat bebizonyítani.

Aki az 50 méter távolságot leuszsa, „Emléklap”-ot kap.

Az Országos Uszónapot szeptember hó 8-án vagy 12-én tartják meg.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjétek a MAGYAR LAPOK”-at.

Szeptember 1-től felemelik a Városi Villamos Vasut jegyárait

A tervezet szerint 15 százalékos lesz az emelés

Nagyvárad, aug. 9. Hétfőn délnélrendkívüli ülésre hívták össze a város törvényhatósági bizottságát. A törvényhatósági kisgyűlésen dr. Hlatky Endre főispán elnökölt. A tárgysorozat első pontjaként a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter leírata szerepelt, mely a városi vasut tarifa-emelés iránti kérelmet tartalmazta.

A kisgyűlés előtt a városrendezési bizottság tárgyalta az ügyet, amelyen felszólalt dr. Medvigy Ferenc felsőházi tag, bejelentve, hogy most másodszer történt meg az az eset, mely szerint a városi vasut a várost megkerülve, a minisztériumhoz terjesztette fel tarifaelemelési kérelmét, holott a városi vasut szerződésben áll a várossal és a méltányosság is azt kívánja, hogy előbb a városhoz történjenek az ilyen természetű bejelentések.

A kisgyűlés ezután pontról-pontra megvitatja a minisztériumi leiratot, megállapítva a tarifaelemelés országos bevezetését és ezután elfogadta az emelés iránti kérés egyes pontjait, kikerekítve a filléreket. Viszont elutasította például azt a kérést, hogy az utazóközönség a

nap bizonyos szakában más jegyárat fizessen. Végül megállapodtak abban, hogy a jegyárak 15 százalékos emeléséhez hozzájárulnak s az állásfoglalást azonnal közlik a minisztériummal.

A tárgysorozat lényegesebb pontja volt még a 4-es számú állami út velencei partfalának építési ügye. Hergár Viktor műszaki tanácsos felolvasta a tervezetet, mely után dr. Soós István polgármester bejelentette, hogy az út-építés teljes befejezés előtt áll és most kínálkozik az a kedvező alkalom, hogy az útépítő társaság ott lévő gépeivel elkészíthesse a velenceparti utat is. Bejelentette azt is, hogy az árak rövid idő alatt majdnem kétszeresére emelkedtek és ma mintegy 600 ezer pengőbe kerülnek ezek a munkálatok.

A szükséges összeget államkölcsön formájában javasolta megszerezni és ezért azt kérte, hogy a kisgyűlés hatalmazza fel arra, hogy erről a kérdéstről részletesen tárgyaljon az illetékes minisztériummal.

A kisgyűlés a felhatalmazást megadta. Ezután az ülést dr. Hlatky Endre főispán berekesztette.

Nagy érdeklődés előzi meg a Legényegylet szabadtéri előadását

Jegyeket már lehet elővételben váltani

A városi Népművelési Bizottság a női egyesületek védősége alatt szabadtéri színelőadást rendez, melyen a Római Katolikus Legényegylet műkedvelői Losonczy Gábor rendezésével Sik Sándor: István király című 3 felvonásos történelmi színművét adják elő.

A rendezőség az előadás jövedelmét a harcúterén küzdő katonáinknak küldendő szeretetsomagok költségeire fordítja.

Belépőjegyek augusztus hó 10-től a népművelési hivatalban (Szilágyi De-

zsó-u. 12) és a következő könyvkereskedésekben válthatók: Orszem (Szilágyi Dezsó-u. 1.), Kádár György (Gróf Teleki Pál-u. 2.) Kőrösy János (Szechenyi-tér 1.), Nemzeti (Rákóczi-ut 11), Simon István (Bémer-tér 3.), Hunyadi József (Rákóczi-ut 2.), és Peryész István (Rákóczi-ut 7.)

Helyárak: fenntartott ülőhely 5 P, I. ülőhely 3 P, II. ülőhely 2 P, sétatárgy 1 P.

Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, úgy hogy tanácsos a jegyeket idejében biztosítani.

Ebben az évben is megszervezik a mezőgazdasági munkásság olcsó textilellátására irányuló akciót

Összekapcsolják az akciót a közintézmények textilellátásának megszervezésével

Budapestről jelentik: A kormány a mezőgazdaságban dolgozó textilszükségletének biztosítása érdekében évről-évre mezőgazdasági felruházási akciót indít. Ezen akció keretében a gyárak a kormány felkérésére évek során át sokmillió méter textilárut, fehérneműt és más közszükségleti cikket hoztak forgalomba, igen előnyös áron. A szétosztást rendszerint a Hangya végezte, utóbb azonban a nagykereskedelmek is bekapcsolták.

A kormány, mint értesülünk, a textilakciót az idén is megrendezi, sőt az idén lényegesen nagyobb keretek között. Ezenfelül a mezőgazdasági akciót az

idén egybekapcsolják a hadiüzemek alkalmazottainak ellátására irányuló akcióval, valamint a közintézmények, kórházak textilszükségleteinek biztosítására létrehozott külön kerettel.

Minthogy kb. 500.000 ember textilellátásáról van szó, az akció igen nagyarányú.

Természetesen a kereteket a nyersanyaglehetőségek szabják meg és ezért csak ezeknek figyelembevételével lehet a konstrukciót felépíteni. Ezért egyelőre az 1943. év hátralévő öt hónapjának adatait figyelembevéve készítik el az akció tervezetét, azonban bizonyos az, hogy folytatni fogják 1944-ben is.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Szíriusz.
BELVÁROSI: Az erénycsász.
CASINO: Párhaly semmiért.
KORONA: A 2000 pengős férfi.

Politzer Györgyöt és Csordás Gyulánét gyanúsítják Schrank Béla meggyilkolásával

Az Új Nemzedék írja: A Schrank Béla meggyilkolása ügyében folytatott széleskörű nyomozás új úton halad. Alaposan gyanúsítható a kegyetlen gyilkossággal Csordás Gyuláné, akinek férje betörés miatt fogságban van és az asszony is rovtottult. Csordás Gyula volt betörőtársa, Politzer György a másik gyanúsított, akit azonban a törvényszéki orvosszakértők elmebajosságnak nyilvánítottak és elmeegógyintézetben helyezték el. Politzer 22 éves zsidó kereskedősegéd a napokban szökött meg az elmeegógyintézetből. Azóta nem találják. Ugyancsak nyomavestett a feltűnően csinos Csordás Gyuláné, született Kószorú Irénnek, aki 18 éves.

Minden tehén után évi 420 liter tejet kell beszoigáltatni a gyűjtőhelyeken

Nagyvárad thj. város polgármestere 4302—1943. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Ismételten felhívom a termelő gazdászok figyelmét, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 111.200—1943. K. M. számú rendelete értelmében f. évi július hó 1. napjától kezdődőleg minden tejelő tehén után, tekintet nélkül a gazdaságban található tehének számára, évenként 420 liter tejet kell beszoigáltatni a kijelölt gyűjtőhelyre. A beszoigáltatást folyamatosan kell teljesíteni úgy, hogy minden hónapban az aránylagos tejmennyiség leszállítást nyerjen, szeptember hó 15. napjáig pedig a f. év I—III. negyedére esedékes egész tejmennyiség hiánytalanul beszoigáltatandó.

Ezt a beszoigáltatást teljes egészében teljesíteni kell, vagyis az egész 420 liter tej beszoigáltatandó, függetlenül attól a tejmennyiségtől, amit a termelő esetleg közvetlenül szolgáltat ki a fogyasztónak tejtartalványra, vagy meg egyezs folytatán, tehát a fenti beszoigáltatásba semmiesetre sem számítható be a fogyasztóknak bármilyen formában és bármilyen alapon közvetlenül kiszolgáltott tejmennyiség.

Az utalványra kiszolgáltott tejmennyiség csupán a termelő gazdakönyvébe jegyezhető be, vagyis a termelő gazdapontjába számítatik be, amennyiben a termelő a szállítást követő hónap 5. napjáig gazdakönyvét és a vonatkozó tejtartalványt a Közlelmezési Hivatalban — Szaniszló-utca 15. sz. — bemutatja, a bejegyzés eszközzése végett.

A beszoigáltatási kötelezettség nem teljesítése kihágást képez és 6 hónapi elzárással büntetettetik.

Visszaverték a németek a kubáni hídfőnél indított újabb szovjet támadást

A Ladoga-tótól délre továbbra is lanyhult a bolsevis'ák harci tevékenysége. Szicíliai új állásaikban makacs ellenállást fejtene ki a tengelycsapatok

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderőfőparancsnoksága közli: A kubáni hídfőnél sok harcirepülő támogatásával a szovjet megújította támadásait. A támadásokat kemény küzdelem után visszavertük. Bjelgorod körzetében tovább tart a kemény elhárító harc a nagy erővel támadó szovjet csapatok ellen. Orénél is támadást intézett az ellenség csapataink ellen. Kísérletét, hogy védelmi arcvonalunkat áttörje, meghiúsítottuk. A Ladoga-tótól délre az ellenség helyi előretörései eredménytelenek voltak. Légierőnk a földi harcokba hatásosan avatkozott be és az ellenség sok páncélos járművét pusztította el. 91 szovjet repülőgépet lelőttünk.

Sziciliában nem volt nagyobb harci cselekmény. Egyes szakaszokon csapataink az ellenségtől nem zavarva, új, előkészített állásokba vonultak. Erős német harci repülőalakat éjjel Bizerta kikötőjét támadta meg. Egy cirkálót, egy másik hadihajót, 15 szállítóhajót részben súlyosan megrongáltunk. A messinai tengerszoros és Szardínia felett német vadászok négy ellenséges gépet lőttek le.

Vasárnap éjszaka néhány ellenséges zavaró repülőgép a Rajnavidekén csekélyszámu bombát dobott le. A kár jelentéktelen.

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti. Értesülés szerint a keleti arcvonalon szombaton a német védlem 133 szovjet páncélost semmisített meg.

pek San Stefano kikötőjét is megtámadták. Egy cirkáló három találatot ért el. Egy 8—10 ezer tonnás kereskedelmi hajó közvetlen közelébe esett le két bomba.

Róma. (MTI) Az olasz főhadi-

szállítás a vasárnapi hivatalos hadijelentés kiegészítésekként közli: Ma van a nyolcadik napja annak a döntő támadásnak, melyet az angol amerikai erők az olasz-német állások ellen indítottak Sziciliában. Míg az olasz-német arcvonal szárnyain és Cataniától északra fekvő övezetekben az ellenség támadásait visszavertük, addig az arcvonal középső részén, ahol az ellenség állandóan újabb erőket vont be és a harc eszközeit erősíti, az olasz és német egységek kénytelenek voltak teret átengedni, hogy hátrább fekvő állásokban fejtsenek ki ellenállást. Ezen a szakaszon állandóan a legnagyobb elkeseredéssel folyt a küzdelem.

Bjelgorodnál változatlanul súlyos elhárító harcok dúlnak

Berlinből elejtik: (MTI) A Német TI értesülése szerint a bolsevisták augusztus 7-én, az előző napokban szenvedett nagy veszteségeik miatt, nem folytatták támadásaikat a miuzsi és a középdoneci szakaszon. Ezel szemben változatlanul nagy keménységgel tovább folytak a súlyos elhárító harcok Bjelgorodtól nyugatra, melyekben a szovjet sok repülő támogatásával kísérve, nagy gyalogos és páncélos erőket vetett be. — Többször elkeseredett közelharc volt, melyekben ismét tetemes veszteségeket okoztunk az ellenségnek, melynek sok harci kocsiját megsemmisítettünk. Német zuhanóbombázók és egyéb repülőalakatok beleavatkoztak a földi harcokba és sok harckocsit, továbbá egész sor ellenséges üteget és nyolc darab többágyús harckocsit tettek harcképtelenné. Sikerült támadásokat intéztek csapatgyűlékezések ellen. Több imnt 150 gépjárművet megsemmisítettek. A bolsevisták az oreli harctéren is megismételték az áttörésre irányuló kísérleteiket, erős részben új csapatokkal. Egy helyi betörést elzártunk. Az ellenség többi támadásait visszavertük és érzékeny veszteségeket okoztunk. Közben 84 szovjetgépkocsit lőttünk ki. A táma-

dások valamennyi többi szakaszon a szovjet rendkívüli nagy veszteségeivel hiúsultak meg. A foglyok vallomása szerint egyes szovjetalakulatok létszámuk ötven százalékát veszítették el. E harcokban 32 szovjet harckocsi pusztult el. Az ellenséges harci tevékenység a Ladogától délre továbbra is lanyhult. Német gránátosok és hegyi vadászok, még a német állások elérése előtt század és százalajnyi erőkkel indított több összefüggéstelen szovjet támadást visszavertek. Egy légvédelmi géppuskás hadosztály az új elhárítóharc kezdete óta ezen a szakaszon elérte a századik, tulnyomóan páncélos szovjet csatagép lelövését. Ez a siker a földön harcoló csapatok tehermentesítésében lényeges szerepet játszott. A nehéztüzérség hatásosan lőtt több leningrádi pályaudvart, raktárt és egy löszergyárat. Egy északi erődítmény csapatai a murmanszki szakaszon véresen visszaverték a szovjetek erős tüzérségi előkészítés után emgindított rohamvállalkozását.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Értesülés szerint a keleti arcvonalon szombaton a német védlem 133 szovjet páncélost semmisített meg.

Hogyan folyt le a németek sikeres ellentámadása a miuzsi arcvonalon

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti. Egy haditudósító leírja és méltatja a Kujbisevo melletti aratott német győzelmet. Német oldalról már előzetesen fejtették, hogy a főtámadás a Miuzsnál lesz és megtették a szükséges ellenintézkedéseket. A július 17-ét követő héten arról volt szó a Miuzsnál, hogy az ellenség nagy tömegtámadásait feltartóztassák. A szovjettámadásban több mint 800 páncélos vett részt, de a nagy tulerő ellenére sem sikerült az első támadási célon tulmenni. Július 17-től 25-ig folyt a küzdelem és az ellenséges áttörést gyakran az utolsó pillanatban akadályoztuk meg. Támadások és ellentámadások váltakoztak. Ekkor kellett a német vezetésnek megtenni a döntő lépést. A német ellentámadás sikerrel járt. Augusztus 2-én a Miuzs melletti magaslatok és ezzel az oreli főarcvonal a mi kezünkben voltak. Ez nagy siker volt, mert a szovjetnek 14 nap alatt csupán 30 kilométer széles és legfeljebb 15 kilométer mély területet sikerült nyerni és erre a célra több hadsereget kellett harcba vetnie és legalább 180 ezer em-

bert, több mint 800 páncélost, aminek legnagyobb része elpusztult. Ezenkívül 18.000 fogoly, több mint 700 löveg és léghárító ágyú került kezeink közé. A kujbisevo győzelem a második nagy siker melyet a nyári elhárító csatában kivívtunk.

A legrégebb japán történelmi mű német nyelven

A VIII. század végén megjelent legrégebb japán nyelvű irodalmi munkát a „Koyiki"-t az egyik ismert japán nyelvész, névszerint Kinosita, 20 évi fáradhatatlan munkával német nyelvre fordította. A hatalmas történelmi mű rövidesen a japán-német kulturintézet kiadásában jelenik meg. Az érdekes mű iránt tudományos körökben nagy érdeklődés mutatkozik. (MNK.)

Torinót, Milanót és Genovát bombázta az ellenség

Róma. (MTI) A Német TI jelenti. Az olasz harci erők, amelyek az ellenség növekvő nyomása folytán területfeladásra kényszerültek Sziciliában, Caromia és az Etna vidékén levő új állásokban makacs ellenállást fejtenek ki. A nap folyamán német gépek négy ellenséges gépet lőttek le. Német légitámadások Szicília partjainál egy ellenséges hajót támadtak meg. Bizerta vizéin egy rombolót és két közepes tartalmú kereskedelmi hajót elsüllyesztünk. Azonfelül egy másik hadihajót és több kereskedelmi hajót megrongáltunk. Az ellenség vasárnapra virradó éjszaka Torinót, Milanót és Genovát támadta. A kár jelentékeny, különösen a két előbb említett hely belvárosaiban, de a veszteségek még nem voltak megállapíthatók.

Milánó. (MTI) A Stefani jelenti: Az erős ellenséges repülőkötelék által vasárnapra virradó éjszaka Milanó ellen intézett légitámadás súlyos károkat okozott lakónegyedekben. Éjjel 1 órától 2 óra 30 percig több egymást követő hullámban repülték át a várost, sok robbanós és gyújtóbombát dobtak le. Az angolszász repülők szokás szerint most sem törődtek katonai célpontok célbavételével, hanem főként belvárosi és külvárosi népes lakónegyedek ellen fordultak. Kórházakat, egy árvaházat és egy színházat is bombák találtak. A lakosság bámulatraméltó nyugalommal és fegyelemmel viselkedett. A segítség gépezete kitünően működött. A légvédelem három gépet lelőtt.

Komoly veszteségeket szenvedtek Sziciliában az amerikai és kanadai csapatok

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató a szicíliai helyzetről a következőket közli:

A szicíliai arcvonalon szombaton tovább tartott a harci tevékenység lanyhulása. A német és olasz csapatok ismét keresztezték az amerikaiak és britek intézkedéseit a középső arcvonalon. Az amerikaiak és kanadaiak legújabb veszteségei komolyak és nagyrészt arra vezethetők vissza, hogy a német és olasz alakulatok teljesen a hegyi hadviselésre vannak beállítva, míg az inváziós csapatok közül csak a 8-ig hadsereg felszerelése őríti meg ebben a vonatkozásban a mértéket. Mindamellett Montgomery még mindig nem tudja magát elhatározni, hogy megindítsa támadását a Cataniától északra fekvő hegyi állások ellen.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Illetékes körök szerint

az olasz és német csapatok erősen megzavarták az angolszász erőket Szicília középső részén. Minden áttörő kísérletük meghiusult. A Nebrodi hegység mentén és az Etnától délnyugatra a Simeto völgyben az amerikai csapatokat kénytelenek voltak átmérszárítani és főként hegyi harcra alkalmas alakulatokat bevetni. Ugyancsak óvakodott Montgomery attól, hogy a Cataniától északra levő olasz-német hegyiállásokat megtámadja. Ilyen körülmények között szombaton csakis a Simeto mentén voltak harcok.

Berlin (MTI) A nemzetközi tájékoztató jelenti, hogy nehéz német harci repülőgépek szombaton délelőtt Catania előtt megtámadtak egy 10 ezer tonnás szállítóhajót. Elsüllyesztését a brit vadászgépek támadásai miatt nem lehetett megfigyelni, de aligha érte el a rendeltetési kikötőt. Német bombázógé-

Miért teltek az erdélyi üdülők?

— Nem tagadja meg magát a magyar gondolat —

Tusnádfürdő, augusztus hó „Édes Erdély, itt vagyunk!” Az üdülőhelyeken minden megtelt. A felszabadulás rövid ideje óta a megfeszüléstől sohasem idegenkedő magyar erő hihetetlen gyorsasággal küzdött le az utazási akadályok elhárítását s a közvetlen vonatjárat állandóan ontja a magyarságot Erdély bércei felé. A magyar szívek szeretete olvasztja egységbe az erdélyi magasságokat a magyar alföldi pusztasággal, amint Petőfi lelke innen íveli át a magyar egységet haló poraiban is. A történelem nem költészet. Is a történelem nem ismer szakadt magyarságot ezeréves határain belül. Nincs mélyebb magyar és nincs több magyarság. Az egy magyar lélek történelmi ereje vívta küzdelmeit hegyeken és völgyeken s a rónaságok napsütötte magyarja ugyanazt az erőt képviselte a történelem folyamán, aminővel állott a magyar sors alakításának forgatagába a hegymaszó magyarságnak nagyszerű izma. Hegyek és síkságok, vizek és termékeny talajok, acélos búzát ontó fekete földek és sziklakonéro nemes szőlőgerezdek összetevőiből eredt Isten adományaként a magyar erő, amely a Dunavölgyében teremtettt és állandósított kulturát s hordozta kemény küldetésének mindenkor megértésével az Isten gondolatát. Ebből a gondolatból tudott emelkedettségre szert tenni a magyar s ezzel az emelkedettséggel fejlődött benne az érzék a magasságok iránt. Két évtizedet meghaladó elszakítottasága a magasságokból a síkságokba való besüppedtségét jelentette. Ebben a süppedtségben vívta nagy trianoni harcát s most teletudóval szívja a magasságok levegőjét talán az isteni gondviselés jutalmaként, mert küldetésének tudatától egy pillanatra sem szakadt el. Az egységbeolvadt magyarság ad itt találkozót olyan mértékben, aminőkre alig volt eleddig példa.

A magyar gondolat

fütte ez év tavaszán a tusnádfürdői történelmi sziklakba a megváltás jelvényt, Krisztus golgotái keresztjét. Az Olt felett emelkedik büszkén a Solyomkő. Kemény nyakassággal engedi lábainál századok óta tovarohanni az Olt vizét, de a völgyből a háromszéki síkságon át éber tekintete követi a víz iramát s néz az ezerévi határra reményes történelmi gondolattal. Mintha a bibliai eseményt örökítette volna meg ezen a helyen a magyar gondolat. „Es diéséretet énekelvén a Cedron patakon át...” a szenvedés éjjelibe lép kálváriás útjára Krisztus. És a magyar gondolat az Olt vizét átlépve 900 méter magasságra emeli a hatámas ácsolt keresztet és kemény munkával a solyomkői szikla tetejére állítja. A magyar gondolat Krisztus uralmát rögzíti meg olyan erővel és annyi mélységgel, aminő az evangélium teljes megértéséből fakadhat. Krisztus keresztjét el nem fedheti, el nem takarhatja többé semmi. Nem keletkezhet újabb eszme, amely homályt borítana a kereszt eszméjére. Nem támadhat olyan világosság, amely

árnyékba kényszeríthetné a kereszt fényét. Nem kerülhet felszínre olyan elfogultság, amelynek tekintetét sérthetné vagy elkerülhetné a kereszt s ne érezné azt a szükségességet, hogy mit jelent az élet fáradt vándorának egy tekintet az áldozatos munkát végbevit Krisztus keresztjére? A solyomkői kereszt mindenkinek fénylik és nem kerülheti el emberi tekintet, ha a tusnádfürdői völgybe tévedt. Az egyszerű villa lakója imádságos lélekkel fordulhat felé s a magasságból alázatosságra tanítja a merészebb magasságokba törő épületek gazdagabb lakóját. Látnia kell a keresztet a Csúcs-tó vizén evezőnek s szemé elé kerüli a csúcsokra törekvő turistának. Tekintetét nem

fordíthatja el a keresztől az Olt partján vizet, levegőt, napfényt kereső, de nem hunyhat szemet előtte a tudós, aki szellemét pihenteti az erdők néma csendjében. A kereszt állja a szikla keménységét, dacol az égbemeredő fák viharcibálta hajlongásaival. A kereszt megnyukszik a szépségekben váltakozó völgy zártágában, de nem fél a nyíltságtól, a világosságtól, amely a háromszéki medence felől bontakozik eléje.

És a kereszt háttere a fenyő. Az örökzöld fa. A folytonos remény. A magyar gondolat testvéries ölelkezése a solyomkői sziklakon! A történelmünk keresztrel kezdődik a magyar ugarakon. Nem engedték elfedni, eltakarni. Hátterében ott van a magyar élet fája, a folytonos remény. Addig élünk, addig mutat eleven életet történelmünk, míg a kereszt hátterében mozog minden eseményében.

MOLNAR JANOS

Németország gondoskodik arról, hogy megfizessen az ellenségnek Hamburgért

Hamburgból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Kaufmann körzetvezető Göring birodalmi tábornagy látogatása alkalmával jelentést tett a lakosság érdekében hozott intézkedésekről. A tábornagy köszönetét fejezte ki és hangsúlyozta meggyőződését, hogy Hamburg a legkeményebb harcban is megállja a helyét. A tábornagy megszemlélte a helyeket, ahol a bom-

bázások károkat okoztak. A lakosság lelkes kiáltásokkal üdvözölte. Részletesen megtárgyalta a segélyezési rendszabályokat, majd elbucuzott a körzetvezetőtől, akit biztosított arról, hogy mindent megtesznek, hogy viszfizessenek az ellenségnek azokról a szenvedésekről és pusztításokról, melyeket Hamburg kikötővárosának okoztak.

Szándékos munkahátráltatást észlelt Cripps az angol repülőgépgyárban

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Cripps angol repülőgépgyártási miniszter vasárnap este Bristolban beszédet mondott. Angol jelentés szerint elítélte a brit repülő-

gépgyártásban észlelhető szándékos hátráltatást. Az az érzése — úgymond — hogy a munkások nincsenek eléggé tisztában milyen rendkívül nagy a szükséglet repülőgépekben. A maiak-

KÉZFOGÁS

Irta: Gy. Jankovits Ferenc

Hajnal Jánosnak hívták. Egyébként olyan volt, mint a többiek. Akadt ugyan, aki aiacsonyabb volt nála, de magasabb tűzér is volt az ütőben bőven.

Vele együtt öten feküdtek a hokor tövében. A géppuska mögött Bognár szakaszvezető hasalt, mintha odaragadt volna a földhöz. Szeme az alattuk füstölő völgyet figyelte. Egyik oldalán Barna Lajos tűzér, a másikon pedig Hajnal igyekezett felfedezni valamit abból, ami a köd mögött történt. De odaátrol nem hallatszott semmi nesz.

Két lépéssel mögöttük egy mélyedésben két távbeszélő feküdt mozdulatlanul. Sisakjuk peremalól kilátszott a fejükre a bronzozott fejhallgató. Az egyik Kelemen örvető volt. Hajnal is a napokban kapta meg az első csillagot. Ugy feküdtek egymás előtt, hogy ha

Hajnal kicsit balra fordította a fejét, láthatta volna Kelemen. De Hajnal nem fordult balra, mert Kelemenről azonnal Terka jutott az eszébe. Szerencsés Terkára pedig nem akart gondolni.

Szerencsés Terka egyszer megígérte neki, hogy várni fog rá és mégis Kelemen felesége lett. Azóta nem gondolt rá szívesen. Ezért nem nézett hátra, csak a tulsó domboldalt figyelte. Várta, hogy történjék valami. Mindig azt várta. Kívánta szomjasan a szovjet támadást, magában sokszor szidta sorsát, amiért a tűzerekhez került. Itt nem tehetett mást, mint reggeltől-estig leste a repülőátadást. Pedig sokszor szeretett volna belerohanni a meszse előttük porzó, gomolygó lángtengerbe és a felcsapó tűzbe. Szerette volna egy viharos kéztusában kiordítani véleményét. Terkáról és

hoz hasonló időben, amikor szinte naponta a repülőgépvezetők és egyéb legénység százai áldozták életüket, lehangelő azt látni, hogy egyes gyárakban a munkások nem dolgoznak, illetve bérkövetelés és jogszerződés elérése végett a munkát késleltetik. Ilyen munkamegszűntetésre nem lehet mentség, mert az annyi, mint a háborus előfeszítés szándékos hátráltatása, az ellenség támogatása mindaddig, amíg Anglia ereje nem elég nagy arra, hogy gyors győzelmet tudjon kivívni.

Olaszországban felállítják a latin nyelv nemzeti központját

Rómából jelenti: Ugyanazon a napon, amikor a lapok hírüladják az ellenségnek Olaszországra vonatkozó terveit, amelyek szerint — győzelmük esetén — eltoltanák Itáliában a klasszikus műveltség oktatását, — küldte vissza helybenhagyásával ellátva az olasz pénzügyminisztériumnak azt a rendelkezését, amely a latin nyelv nemzeti központját állítja fel. Különös jelentőségű, hogy ez a két tény éppen egybeesik. Amint Európa régi sötét évszázadaiban voltak olyanok, akik szenvedélyes buzgósággal kutattak egy-egy Vergilius-kodex után s ugyanakkor nem hiányoztak

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

bő számmal, akik azt elégették, úgy ma is vannak a latin művelődésnek szerelmesei, viszont fenmaradt a régi barbárság maradéka is, amely elhamvasztaná tüzön a latin kultúra szellemi kincseit. A latinság hangja a birodalmi Róma hangja, azé a Rómáé, amelyet semmiféle erővel sem lehet letiporni, mivel a műveltséget az isteni latin nyelv által Róma adta a világnak s ez a nyelv szól az olasz népnek megsemmisíthetetlen jogairól.

mindenről, az egész világról. Szeretett volna egy ilyen rohanás után szétszórta tagokkal mozdulatlanul elterülni és nem tudni többé semmiről semmit.

Várt most is sokáig, azután hirtelen észrevett valamit. A hegyeken túl apró fekete pontok gyülekeztek és nőttek mind nagyobbra és nagyobbra a felhők alatt. Elfejtett mindent, csak azokat a növekvő pontokat látta és amikor már meggyőződött róla, hogy nem tévedett, hátrakiáltott az ütegparancsnoki figyelő felé:

— Repülőátadás, — kiáltotta és hogy egész világos legyen a dolog, még hozzátette.

— Jönnek a Raták!

Ilyenkor úgy érzete, mintha ő is gyalogos lenne, mintha neki is kijutna egy kevés a közelharcból. Mintha ő is ott lehetne, ahol a harcok lényege történik.

A mozdulatlanság egyszerre még merevebb lett, csak a szívek dobogása zakatolt egyre erősebben, csak

Bornemissza Géza miniszter nagy beszédet mondott Diósgyőrött

„Bizom a munkásságban, annál magyarságában, munkaszeretetében és józanságában” — mondotta a miniszter

Diósgyőr. (MTL) A Vitéz Horthy István Allami Vas, Acél és Gépgyárak kettős ünnepét ülték vasárnap. Az idén van 75 éve, hogy a diósgyőri kis vasmű a jelenlegi helyén felépült, azonkívül a vállalat 302 munkása is jubilált, akik több mint harminc éve állanak a gyár szolgálatában. Az ünnepségen megjelent Bornemissza Géza ipariügyi miniszter is. Az ünnepség színhelye a gyár kulturháza volt, melyet zsufoolásig megtöltöttek a munkások és családtagjaik.

A Hiszekegy elhangzása után Bornemissza Béla, a vállalat vezérigazgatója mondott megnyitó beszédet, melyben megemlékezett a gyár fejlődéséről, rámutatva, hogy a gyár vezetősége és a munkásság mindig megértette egymást. Hangoztatta, hogy a gyár jubiláns munkásainak száma három év alatt meg fogja közelíteni az ezret. A gyár munkásai nemcsak a belső, hanem a külső fronton is vállalták az áldozatot, a vállalat patrónusa, vitéz Horthy István példájának megfelelően. Felsorolta a gyár hősi halottainak nevét. A jelenlevők néma felállással áldoztak a halottak emlékének. Végül meleg szavakkal köszönetet mondott a gyár munkásainak érdemes munkájukért.

Azután Bornemissza Géza ipariügyi miniszter mondott beszédet Bornemissza Géza miniszter elcsorban örömet fejezte ki, hogy a munkások előtt beszélhet Diósgyőrön keresztül, közvetve szólhat minden magyar munkáshoz. Öröm ez a mai ünnep az egész ország részére, mert azoknak nagy száma, akiknek személyesen tolmácsolhatja elismerését, mutatja, hogy a magyar munkásság teljes egészében átérzi a nemzet minden rétegének sorsközösségét. Nem üres szólam ez a sorsközösség, hanem komoly és véres egybeillesztő és erőket összefogó valóság. Senki se higgye ebben az országban, hogy magának jobb

helyzetet biztosít, ha megtagadja ezt a sorsközösséget, mert magyar volta elítélhetetlenül részesévé teszi annak a jövőnek, amely az egész magyarságnak jut osztályrészül. A nemzeti boldogulás azonossága magába zárja természetesen a szociális haladást is. Nemzetünknek nemcsak a nemzetközi, de a társadalmi igazságot is szolgálni kell, minde előtt azzal a példaadó gondoskodással, melyet munkás tagjai irányában tanusít. Az az út, melyet a téren az utolsó két évtized alatt megtettünk, kétségtelenül bizonyítja, hogy a szociális eszme már megérett.

A miniszter azután kifejtette beszédében, hogy a jogoknak az a többlete, melyhez a magyar munkásság már eljutott és melynek növelését várhatja, ésszerűen növeli

a munkásság kötelességeit és felelősségét is. A megnövekedett kötelességtudat és felelősségérzet, fontos tényező a háború idején, amikor a népek egyetlen teljesítményközösséget kell alkotnia és ebben a hatalmas gépezetben valamennyi keréknek akadozás nélkül működnie.

Hogy milyen sok vár reánk a jövőben, az elsősorban magunktól a magunk egységétől, összefogásunktól és elzántságunktól függ.

Majd így folytatja: Az itt kitüntetett 302 magyar munkáson keresztül az egész magyar munkásság felé nyilvánítom az elismerés szavait. Bizom a magyar munkásságban, annak magyarságában, munkaszeretetében, józanságában.

A kitüntetett munkások nevében Lukács Gyula mondott beszédet.

Balatonberényben volt a munkásfőiskolai előadók első országos konferenciája

30 előadó vett részt a konferencián

A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete július 25—31 között hívta össze az egész országból azokat az értelmiségi előadókat, akik az elmúlt évek folyamán az ország minden részében működött Munkásfőiskolán, mint ügyvédek, orvosok, mérnökök, tanárok hozzájárultak előadásaikkal a magyar ipari munkásság kulturális felemelkedéséhez. Ennek az első országos munkásfőiskolai előadók konferenciájának célja az volt, hogy az ország minden részében szétosztott előadók megismerjék egymást, egymás munkáját s az egyes helyiségek speciális problémáit s tárgyalásokat folytassanak a munkásfőiskolai kérdésekről és módszerekről, kidolgozzák a munkánál elengedhetetlenül szükséges egyöntetűséget és hogy megállapítsák a magyar

társadalmi és gazdasági fejlődés általános irányvonalát, kijelölve ezek alapján a munkásfőiskolák hivatását.

A konferencia színhelyül a Balaton partján fekvő balatonberényi Népiskolát választották. A konferenciára 30 értelmiségi előadó jött el, az anyaországon kívül a Felvidék, Erdély éppúgy képviseltette magát, mint Bácska visszatért nagyobb városai is.

Az előadások között, többek között szerepeltek „Munkásfőiskola története”, „Munkásélet és kulturkérdései”, „Munkásfőiskolai tevékenységünk és tanulságai”, Munkásfőiskola anyaga és módszere a jövőben”, Munkásfőiskola és a munkásság helyzete”, „Társadalmi törekvések hazánkban a közélet tükrében”, „Világ helyzet, magyar helyzet, társadalmi

kép”, „A magyar gazdasági reform irányvonalai”, „A magyar társadalmi reform irányvonalai”, stb. A konferencia befejezésekor megállapította azokat a gyakorlati teendőket, amelyeket a jövő munkaévtől kezdve egyöntetűen követnek az összes munkásfőiskolákon. Az előadók neves, szakértő szociálpolitikusok gazdasági és mozgalmi szakemberek voltak.

A megjelentek örömmel fogadták a Hivatásszervezetnek ezt a kezdeményezését és elhatározták, hogy a jövőben rendszeresen összeülnek a munkásfőiskolák különböző problémáinak megvitatására.

Minden munkaadó köteles tanszerződést kötni

Nagyvárad thj. város I. f. Iparhatósága 22.084—1942. kig. szám alatt az alábbi figyelmeztetést adta ki:

A m. kir. Kereskedelemügyi miniszter ur 126.839/XI.—1932. sz. elvi állásfoglalása szerint, ha „valakit képesítéshez nem kötött ipari, vagy kereskedelmi szakmában szakismeretek szerzése céljából alkalmaznak, nevezik bár az alkalmazottakat gyakornoknak, vagy másnak, azt tanoncnak kell tekinteni.”

Ennek folytán figyelmeztetem a munkaadókat, hogy mind a fiu, mind a leány tanoncokkal kössenek tanszerződést, mert a mulasztást minden esetben megfelelő súlyos büntetés fogja követni.

Emelkedik az olasz részvények értéke a svájci tőzsdén

Bernből jelentik: (MTL) A Stefani Iroda jelenti: A lapok kiemeik az olasz eseményekkel kapcsolatban, hogy azok kedvező hatással voltak a svájci pénzpiacra. Az elmúlt héten a svájci tőzsdén nagy értékelkedés volt az olasz részvényekben, valamint azoknak a svájci ipari részvénytársaságoknak papírjaiban, amelyeknek olaszországi érdekeltégeik vannak.

Róma. (MTL) Milánóból jelentik, hogy a milánói prefektus rendelete értelmében augusztus 9-én éjféltől augusztus 12-én éjfélig, a milánói tartomány területén tilos bort árúsítani. A bortermelőket között egymásnak akár ingyen is bort kínálni tilos. A tartomány területén bármiféle szeszszitalt ebben az időben nem szabad kimérni. Augusztus 10-től az olyan egyének, akinek három hektoliteren felüli készlete van, köteles bejelenteni.

Róma. (MTL) A Corriera della Sera jelenti Milánóból, hogy a katonai parancsnokság rendelete értelmében a város palotáira, vagy középületeire lobogókat nem szabad kitűzni. Az indokolás szerint az elenséges repülőtámadásoknál a lobogókról könnyen felismerik a középületeket.

Rómából jelentik: (NTL) Hivatalosan közlik, hogy Alfonso di Mongellit a Dopolavoro rendkívüli kormánybiztosává nevezték ki. Alberto della Busmacona grófot pedig a nemzeti olimpiai bizottság rendkívüli kormánybiztosává.

az idegek feszültek meg a szakadásig. Innen is, onnan is mind sür-rűbben szólalt meg egy-egy géppuska. Most már Kelemen is lázasan jelentett a távbeszélőn:

— Repülőtámadás!

Kis idő múlva a hátsó vonalak mögött saját vadászaink tűntek fel. Még néhány pillanat és egymás lőtávolságába érnek.

Alulról nyomjelző lövedékek kúsztak fel az égre, sűrű függőnyt alkotva és elzárva az utat a föld felé. Borzalmasan szép látvány volt. Az alkony akkor kezdte teregetni fekéte kendőjét a hegyek fölé. Hajnal magáról megfeldelve figyelt. Tisztán látta, amint az egyik gép megbillen. Hátul láng csapott ki belőle, de még egyensúlyban maradt és lassan hullani kezdett valami a futószerszerkezet alól.

— A kezelőszemélyzet — villant át Hajnal agyán és karjával jelezte Bognár szakaszvezetőnek az irányt.

A pontok már tisztán kivehetők voltak, de ernyő nem nyit ki egyik

felett sem. Egy pillanat múlva egyszerre kiáltottak fel valamennyien: — Bombatámadás!

Már hallatszott a sivitásuk, majd egymás után három hatalmas robbanás remegtette meg a földet. Az egyik mellettük levő derékban recscent ketté. A robbanás után mélységes csend borult rájuk, csak a hátuk mögött hallott Hajnal örvényelő gyanús hangokat. Amikor odafordult, észrevette, hogy az egyik távbeszélő megsebesült. Fel akart ugrani, hogy segítségére legyen, de amikor meglátta, hogy Kelemen érte a szilánk, megint Terka jutott eszébe. Egy pillanatra mintha káröröm villant volna át a szívében. Kísértés fogta el, hogy bosszút álljon.

Felettük újra dörögtek a gépek. zúgtak a motorok, kaltogtak a fegyverek. Az előbb kigyulladt gép egyensúlyát veszítve zuhant kormányozhatatlanul a föld felé. Ahol talajt ért hatalmas lángnyelv csapott fel a kiszáradt tarlóból és akik benne ülték, porrá égték és semmivé váltak.

Hátamögül ismét sóhajrást hallott. Egyszerre eszébe jutott Kelemen és most már gondolkodás nélkül küszört hátra a sebesült mellé.

A kötözőcsomagot két kézzel szaggatta fel és rakta gyorsan Kelemen szétlőtt mellére. A sebesültben már csak a segítségre szoruló bajtársat látta. Terka pedig, mint nagyon távoli kép, foszlott szép emlékezetében.

Kelemen felnyitotta a szemét és amint meglátta Hajnal arcát, úgy érezte, hogy az ő kötözése az orvos kezelesénél is többet ér és amikor elcsendesedett körülötte minden mozgás, tapogatva kereste meg Hajnal kezét:

— Köszönöm.

Hajnal nem felelt, csak visszaadta a szorítást, megértették egymást most már szó nélkül is.

Igy történt, hogy Hajnal János örvényező a legközelebbi szabadságon már megnvugodva és mosolyogva nézhetett Terka szemébe

Női lélek — magyar élet

A női lélekről nagyon sok mindent irtak már, főleg férfiak. Olyan határozott megállapításokkal, mint ha arra leghivatottabbak valóban, ők volnának.

Pedig a női lelket mégis csak nők ismerjük legjobban. Minket kísér minden cselekményünkben, egész életünkön át.

A sokféle női lélek közül kiválasztom a legszebbet: az édesanyai lelket, amely ott szunnyad már a legkisebb leányka öntudatlan kis lényében is. Mindenekelőtt meg kell védenem az anyai lelket azzal a minden valószínűség szerint igen jó indulatú férfiak részéről eredő megállapítással és jellemzéssel szemben, melynek célja a szánalomkeltesen keresztül a nő sorsának könnyebbételege lehetett, hogy t. i. az anyai lélek állandóan a szenvedések és lemondások kálváriás útját járja az életben.

Igaz, hogy voltak korok az emberiség történetében, melynek legnyomorultabb rabszolgái valóban a nők voltak. Ezek az idők örökre lezártak, de a szenvedő, lemondások, önmegtagadások útját járó, önmagát gyermekeiért feláldozó és szinte teljesen megsemmisülő édesanya képét azonban gyakran vetítik elénk még ma is írott sorok, elhangzott beszédek.

Pedig az édesanyai lélek nemcsak beteggyacska mellett virraszt sokszor, többször örül az egészséges, vidám gyermekeknek. Nemcsak cölökért küzd — eredményeket is lát. Nemcsak búcsúzik a harcba indulótól, de szeretettel szívére öleli a hazatérőket.

Milyen messze van a kálváriás szenvedések útja ezektől az örömapoktól! Pedig senki sem tagadhatja, hogy az anyai léleknek valóban vannak ilyen örömei.

Es hogyan fejlődik ez a gyönyörű, erős anyai lélek?

Istentől kapjuk. Édesanyaink szeretete, türelme, gondoskodó, fáradtságot nem ismerő munkája fejleszt, erősítgeti bennünk. Tökéletessé csiszolják gyermekeink. A pici, meleg, csillagszemű babák az élet legszentebb és legtisztább büszkeségére tanítanak meg hangtalanul, pusztán jelenlétükkel. Megtanítanak arra, hogy legjobb otthon és nem lemondás az ő kedvükért elmaradni színházból, társaságból. Ők tudják, hogy minden, ami az otthonon kívül van, egyszer unalmassá válik. Csak ők nem lehetnek unalmasak, mert mindennap mások, okosabbak, kedvesebbek.

Tőlük tanulunk meg inádkozni is, úgy, ahogy csak az édesanyák tudnak. Akkor-e, mikor első gyermekbetegség felhője borul a családra, vagy amikor először halljuk tőlük: „legyen meg a Te akaratod!”, vagy talán akkor, amikor talpig fehérben az Ur ol'árához vezetjük őket? — Nem tudom, kit mikor, de azt tudom, hogy ők az édesanyák. Istentől kapott legbőcsőbb tanítómesterei, akik szép erős anyai lelket formálnak bennünk.

Hősök mellett nem lehetünk nyomorult zsoldosok, csak annyit dolgozva, amennyit hivatali állásunk vagy családi szerepünk szigorúan előír. Nem es ezerszer nem!

Nemcsak az a bűn, amit elkövetünk, az is, amit elmulasztunk.

Falun, városban egyaránt sok a tennivaló. Csak akarni kell és dolgozhatunk. Sajnos hadirokkantak, árvák, özvegyek várnak szerte az országban támogatásra. Mindent az államtól nem várhatunk, a társadalomnak is vannak kötelességei.

Az önzetlen nagy magyar lelkek mindig önszántukból láttak munkához. Zrínyi, Rákóczi, Kossuth, Dobó Katica, Teley Blanka senkitől nem várt és nem is kapott felszólítást vagy utasítást munkájához. Lelkük sugallatát követve dolgoztak éltek

a magyar életet, testvéreikért önzetlenül tevékenykedve.

Ebben a most folyó élet-halál harcban, amit idegháborúnak is szeretnek nevezni, a magyar nő idegeire, erejére, hitére, munkájára is igen nagy szükség van.

Az asszony, az édesanya nyugalma, önirama, munkakedve ma az otthonok erejét, a férfi töretlen munkabírást — a gyermekek és velük az egész nemzet szebb jövőjét jelenti.

A magyar nő a történelem során mindig méltó élettársa volt a harcoló hős honvédnek.

Ma is anak kell lennie!

Dr. v. N. J.-né

Milyen lesz az idei bortermés?

Kevés volt a galic, még sem ártott a peronoszpóra. Minden előkészület megtörtént az értékesítésre

A Pesti Tőzsde írja: A természet különös játéka, hogy tavaly, amikor a gazda katasztrális holdanként a megszokott cca. 30 kg. rézgalic helyett csak 12 kg-ot és idén, amikor csak 10 kg-ot kapott utalvány ellenében, — a szőlőket, ezekben a legnagyobb ellensége a peronoszpóra, alig pusztította. Tavaly júliusban még úgy nézett ki, hogy rekord bortermés lesz. Július közepétől azután nem esett az eső októberig és a tartós szárazság annyira megviselte a szőlőket, annak ellenére, hogy a szőlő gyökere ott, ahol jól kezeli, nagyon mélyről szívja a talajból a nedvességet, mégis kiszáradt és talajnedvesség hiányában a szüreti bormennyiség ahhoz képest, amit a gazdák vártak, mennyiségileg lényegesen kevesebb lett és minőségileg sem lett olyan harmónikus, mint ahogy várni lehetett.

Az idén majdnem úgy néz ki a helyzet, mint tavaly. Az Alföldön elég későn, fagykarak jelentkeztek, de nem olyan nagy mértékben, hogy a kárt országosan lehetne tekinteni. A fagykár sújtotta helyek közül is sok helyen annyira regenerálódott a szőlő, hogy az utótermés is szép eredményekkel kecsegtet. A jégverés kárai sem országosak eddig, úgy, hogyha a mostani szárazság idejében alább hagy és a szőlő bőséges, jó esőt kap, — jó terméssel számolhatunk.

Hitel a termelőknek és kereskedőknek

Örömmel regisztrálhatjuk azt is, hogy a földművelésügyi kormányzat maga is tudomásul vette ezt a tényt, úgy annyira, hogy mint értesülünk, a földművelésügyi miniszter is megtett minden előkészületet arra, hogy a várható jobb termést a gazdák megfelelően értékesíteni tudják. Ezek közé az intézmények közé tartozik nem utolsó sorban az a körülmény, amely elsősorban a borkereskedelmet, másodsorban a gazdákat is, szüretre hitellel kívánja ellátni és az is, hogy a gazdák részére új hordó készítéséhez és a régiéik javításához szüretig ábronsvasat biztosított. Ezt az utóbbit a Szőlősgazdák és Hegyközségek Országos Egyesületén keresztül és nagyrészt a helyi közszéki tanácsokon át bonyolítja le az Anyagellátási Hivatal.

Kétségtelen, hogy bortermelés és borkereskedelem legkritikusabb időszaka a szüret. Magyarországon szüretkor régebben is bariok voltak a hordókészlet tekintetében, de nem szabad elfelejteni,

hogy azóta rosszabbodott a helyzet, mert az évek óta egyre dráguló hordóárak mellett, — különösen a két katasztrális rossz termésű évben — a gazda nem gondolhatott hordóparkjának kiegészítésére, vagy felfrissítésére. A kereskedelem is a hordópiacra mutatkozó konjunkturát inkább arra használta fel, hogy a régi elavult hordóit eladja és hordóparkját nem egészítette ki ugyanilyen mértékben. Egy nagyobb szüret lebonyolítása pedig az ország hordóállományától függ elsősorban, másodsorban pedig a kereskedelem vállalkozási kedvétől és rendelkezésére álló hitelétől.

A hordópark tekintetében az intervenciók szervre a Maszobszra nagy feladatok várnak egy nagy termés esetén és ez a feladat hatványozottan nő egy bizonyos termésmennyiségen felül. Az ország hordókészletéből pedig csak az használható fel majdnem 1000/0-ig, ami kereskedő kezén van, mert egyes termelők netán üresen maradó hordókészletét más termelői, vagy kereskedői borok betárolására nem igen lehet felhasználni.

Árak alakulása

A kereskedelem szüreti vállalkozó kedve és hiteligenyei ezzel kapcsolatosan egyelőre jó bázison fekszenek, mert a fogyasztás a magas fogyasztói árak ellenére változatlanul jó. A mostani viszonyok között nem hiszem, hogy a kormány meg akarná akadályozni, hogy a hivatásos kereskedelmen kívül akár maguk a termelők, akár a magántőke is a nagy termés egy részét felvásárolja, vagy felvásároltassa és ezzel elősegítse a szüret és a szüretutáni must- és borpiacon lebonyolítását. Ezzel kapcsolatosan csak arra kell ügyelni, hogy szüret után ne legyen indokolatlanul nagy árkiugrás, hanem csak olyan mértékig emelkedjenek az árak, amit a termelők érdeke, — a bepincézett bor kezelési költségei és kamata indokoltá tesz.

Vannak sokan, akik a termeléstől ma is rossz néven veszik a magasabb bórárakat. Ez a hangulatkeltés a termelők szemében nagyon helytelen és aki ezt teszi, nem veszi figyelembe azt, hogy a termelési költségek, — elsősorban a munkabér az utolsó években mennyire megrágult és ezzel kapcsolatban azt, hogy egyetlen mezőgazdasági termelési ág sem igényel termelés szempontjából annyi munkanapot, mint éppen a bortermelés. Ha szembe állítjuk azt, hogy Magyarország 450.000 katasztrális hold szőlőterületének a megmunkálása katasztrális hol-

Tisztviselői

étkezde

a Kat. Körben

Ebédmenü P 2-10

szilágyi Bezsó u. 5. Telefon 18-50

danként homoki területen 140 munkanappal 63 millió, kötött talajon pedig 190 munkanappal 81 millió munkanap. Ilyen munkateljesítmény és munkás foglalkoztatás az ipar bármelyik ágának munkás-foglalkoztatásával összehasonlítva, látjuk ennek a mezőgazdasági termelési ágának rendkívül szociális értékét. Ez a 63, illetve 81 millió, mondjuk kerekén 70 millió munkanap a szőlőtermelésnek investációs kiadása, amivel szemben a szőlősgazdát senki sem biztosítja, hogy ezt a befektetett tőkét visszakapja-e, mert csak a jó Istentől függ az, hogy lesz-e termés, vagy sem. Ha tehát a mostani háborús, úgynevezett konjunktúra időben a gazda a szőlőtermelésen netán többet fog keresni egy évben, mint az investált összeg, el fog jönni az idő, amikor a háborús konjunktúra megszűnik és ennek következtében a bor árak előreláthatólag erősen le fognak csökkenni, de ha ez az időszak a nyári termelési időszakra esik, akkor a gazda már beleinvestálta a szőlőbe a magasabb munkabért, amit csak részben kap majd vissza a dekonjunktúra folytán. Hogy ezt a nagy visszaesést és ráfizetést a gazda annakidején viselni tudja, nemcsak igazságos, de célszerű is, hogy egy bizonyos tartalékot tudjon nyújtani, máskülönb a szőlősgazdák tönkre fognak menni és ennek nemcsak a termelés és a fogyasztás, hanem elsősorban az a fontos szociális érdek fogja kárát vallani, amely a szőlőtermelés útján foglalkoztatott munkások és a szőlőben eltöltött munkanapok számában nyer kifejezést.

Ovakodni kell a tűzásoktól

Amikor azonban a szőlőtermelés országos érdekeit védelemben akarom venni, nem mulaszthatom el azt, hogy a jogsulatlan és túlzott termelői és főleg egyes ilyen irányú kereskedői hasznok ellen ne szőljünk. A Közellátási Minisztérium Árkormánybizottsága ugyan minden lehető elkövetett és mindenféle tűzásokot lefarag. Keveset hallunk azonban az ellenőrzésről, már pedig ezen a téren nem elég a rendelkezés és kívánatos lenne, ha az ellenőrzés minél gyakrabban és minél radikálisabb lenne, éppen a fogyasztói érdekek megnyugtására.

Késmárky László,
főtanácsos.

Kijelölték Nagyváradon a hüvelyes magvak átvételére jogosult cégeket

Nagyvárad thj. város poigármestere 4337—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

A Hüvelyes Forgalmi Központ 903—1943 számú értesítése alapján értesitem a város közönségét, hogy Nagyvárad thj. város területén vásárlási jogkörrel a Kistermelők Gazdasági Szövetkezete, Budapesti és a Kaposvári Termény- és Magkereskedelmi kft. kaposvári céget kijelölte.

Fentiek alapján a gazdapontba beszámítandó hüvelyes magvak átvételére a gazdapontok megadása mellett, fenti kereskedők is jogosultak.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlank
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

XII. Pius — a béke pápája. Róma.
 (MTI): Az Avvenire jelenti, hogy a Szentatya Maglione bíboros államtitkárhoz intézett levelében a békével is foglalkozik. A lap megállapítja, hogy XII. Piusnak a béke pápája nevet fogja adni a hálás történelem. A Szentatya ismét felhívja a világ népeit, indítsanak imahadjáratot a világot ért súlyos csapások leküzdése érdekében.

Olasz lap cikke Magyarország új külügyminiszteréről. Róma. (MTI): A Tribuna Ghyczy Jenő külügyminiszter fényképét közli és ismerteti életrajzát. Megállapítja, hogy a legutóbbi események sorsdöntő órái miatt nem tudta idejében kihangsúlyozni külügyminiszterre történt kinevezésének rendkívüli jelentőségét, amit most akar pótolni. Azután hangsúlyozta, mint mint fiatal és vitéz katona résztvett már a múlt világháborúban. Nagy büszkesége a magyar diplomáciai karnak. Prágában, majd Szófiában működött. A továbbiakban életrajzi adatokat közöl és őszinte rokonszínjét nyilváníti.

ÚJ KATASZTER KÉSZÜL A DOHÁNYÁRUSOKRÓL. A dohányárusok az elmúlt napokban a pénzügyigazgatóságtól felhívást kaptak igényjogosultságuk jogcímének bejelentésére. Ezzel kapcsolatban a trafikosság körében különböző hírek terjedtek el újabb trafikrevízióról, engedélyelvonásról és egyéb készülő intézkedésekről beszéltek. Illetékes helyről arról tájékoztatták a dohányárusokat, hogy az igényjogosultság jogcímének bejelentését csupán azért, kerik, mert új kataszter és statisztika készül arról, hogy az egyes igényjogosultságok alapján százalékos arányban hány dohányárusítási engedély kerül kiadásra. Vagyis hivatalosan akarják megállapítani és jegyzékbe foglalni, hogy a dohányárusok közül hány a hadirokkant, hadiözvegy, nyugdíjas és más hasonló igényjogosult. (Magy. Tud.)

Amíg udvarolt, ellopták a kerékpárját. Szentestől jelentik: Szege Antal magyarországi lakos a szentesi rendőrkapitányságon feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki amíg Kistökén volt látogatásban, elemelte kerékpárját. Feljelentésében Szege Antal elmondta, hogy kissé későre nyult a menyasszonyánál tett látogatás és valószínű, hogy a szürkületet használhatta ki az ismeretlen kerékpártolvaj kerékpárjának ellopására. A nyomozás érdekes fordulatot hozott az ügyben. A lopás gyanúja egy aranyifjúra terelődött, aki a kérdéses időben ott ólalkodott a leány háza körül. Ugy látszik, hogy féltékenységből tréfálta meg vetélytársát, hogy gyalog kelljen a 12 kilométer távolságban lévő tanyájáig menni.

Újra megjelenik Angliában a betiltott kommunista lap. Amsterdam. A NTL. jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint hétfőtől kezdve Angliában újra megjelenik az 1940-ben betiltott Daily Worker című kommunista munkáslap.

A német hadsereg új, félelmetes fegyvere a rakétavető címmel a „Magyar Katonaiság” elsőként közöl a magyar sajtóban képekkel illusztrált cikket erről az új fegyverről. A hadiesemények szokásos heti összefoglalója, a „Képek a háborús Délkelet-Európából” című cikksorozat folytatása s még számos érdekes riport, tartalmas tanulmány és gazdag képanyag alkotja a „Magyar Katonaiság” legújabb számát, amely képes mellékletekkel kapható mindenütt. Ára 10 fillér.

Közel 11 millió ember él a portugál gyarmatokon. Lisszabon. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az 1940-ben tartott népszámlálás eredményeit most közölték. Eszerint a portugál gyarmatokon 10 millió 830 ezer lakos van, akik közül 81.000 a fehér, kilenc millió a bennszülött és 1.7 millió a félvér.

Húsnál több tartomány áll víz alatt Kinában. Tokió. (MTI) A NTL. jelenti: A Domei Iroda jelentése szerint Kantonban a gyakori zivatarok következtében a Sárga folyó gátja tíz helyen átszakadt. Az iszapos folyó elhagyta medrét és dél nyugat felé hömpölyög. Több, mint husz tartomány áll már víz alatt.

Iparoshírek. Felhívjuk a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Vas- és Fémpipari szakosztály kebelébe tartozó azon lakatos, bádigos és kovácsiparosokat, akik július 26-tól szemet igényeltek, hogy utalványukat a legrövidebb időn belül átvenni szíveskedjenek, mert az utalványok csak nyolc napig érvényesek. Előnétség.

HALALOZÁS. Tarr Lajosné, Literári Margit 41 éves korában elhunyt. Temetése kedden 5 órakor lesz a Steinbergerkápolnából. (Erdélyi „Concordia.”)

TEMETÉS. Tary Mihály nyug. főköcsimester 90 éves korában elhunyt. Temetése kedden 6 órakor lesz a Hallerkápolnából. (Erdélyi „Concordia.”)

Kétezer eszaki székelyen embertani méréseket végeztek. A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem embertani intézetének igazgatója, dr. Malán Mihály, az Erdélyi Tudományos Intézet megbízásából hetedmagával három héti helyszíni kutatásokat folytatott a székelység már tavaly megkezdett embertani megismerése céljából. A középsík medence négy községében közel 2000 székelyt vizsgáltak meg. Egyidejűleg Háromszékben is folytak hasonló vizsgálatok. Eddig összesen mintegy 10.000 székely embertani adatait gyűjtötték össze.

87 adóhivatal megszüntettek Németországban. A birodalmi pénzügyminiszter a háború kitörése óta 87 adóhivalt szüntetett meg, ezáltal sok hasznos egyszerűsítést és lényeges megtakarítást ért el. A felszabaduló helyiségeket is igen jól tudják hasznosítani fontos célokra. A legérdekesebb, hogy nem jelentéktelennek látszó kis adóhivatalokat, vagy pénzügyi irodákat szüntettek meg, hanem csupa magas adóhivalt, így sok kerületi adófelügyelőséget. Számos területet és körzetet egybeolvasztottak adóügyi szempontból, ami sok magas hivalt feleslegessé tett. A kis adóhivatalok közül egyetlenegy sem szüntettek meg, azzal az indoklással, hogy ezekre szükség van a közönség szempontjából, viszont a magas hivatalok racionalizálhatók.

Csupa nangulat, vidámság és jókedv az olasz filmgyártás legkedvesebb alkotása

Szélvészkiasszony

Hétfőn utoljára:
Szirusz

Bemutató kedden
 az APOLLO-ban

Tolnay Klári legszebb alakítása

KERESZTUTON

Hétfőn utoljára
Párbaj semmiért

Keddtől a
 CASINO-ban

KORONA Filmszínház

Keddtől **Hivatása orvos**
 Jobb, mint a legjobb orvosregény

Hétfőn utoljára **2000 pengős férfi**

Az Erdélyi Párt hírei. Minden szerdán délután 6 órától kezdődőleg az Erdélyi Párt Sal Ferenc utca 9. szám alatti irodájában (Magyar Ház) dr. Varga László városi tanácsnok közigazgatási, ipari ügyekben díjmentesen felvilágosítást ad minden magyar testvérünknek. Ugyancsak minden pénteken délután 5 órától jogvédő irodánk tart ügyeletes szolgálatot. Soros ügyésznök díjmentesen áll szintén a hozzáférhető, de különösen a hadbavonultak hozzátartozóinak rendelkezésére.

Mennyi szigetelőlemeze van szüksége a vidéki iparosságnak? Június hónapban a vidéki iparosság között nem osztottak szét szigetelőlemezt. Értesülésünk szerint ennek az volt az oka, hogy szigetelőlemez kiutalást júniusban csak a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kért, a vidéki kamarák nem is kérték szigetelőlemez kiutalást, miután nem voltak pontos adataik arra nézve, hogy a körzetükbe tartozó iparosságnak mennyi szigetelőlemeze van szüksége. Remény van arra, hogy a vidéki kamarák rövidesen összegyűjtik az adatokat és ezután a vidéki iparosság is hozzájut majd ehhez a fontos, az építőiparban mellőzhetetlen nyersanyaghoz. (Magy. Tud.)

Új szénbányavállalat alakult Erdélyben. Az elmúlt napokban új szénbányavállalat alakult Kolozsvár székelyföldi részén, az alakuló közgyűlésen a teljes alaptőkét, 250.000 pengőt a részvényjegyzők lejegyezték és azt a részvénytársaság pénztárába befizették. Az új erdélyi szénbányavállalat a Bánffyújnyad környéki magas fűtőértékű oligocén barnszéntelepeket fogja kihasználni. A vállalat eddig is működött, mint egyéni cég és az új vállalatot Almásvölgyi Szénbánya Rt. címen jegyezték be a kolozsvári céghivatalnál. Az új szénbányarészvénytársaság elnöke Kratochwill Károly ny. altábornagy, míg ügyvezető-alelnök székelyföldi Nagy Sándor lett. A részvénytársaság a széntermelést lényegesen emelni fogja és a termelés fokozásához szükséges hitelkeretet biztosította az egyik kolozsvári nagy pénzintézet. Az Almásvölgyi Szénbánya teljes termelését a Központi Anyaghivatal Kolozsvár szénszükségletének fedezésére utalta ki.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Az Actio Catolica 107. sz. filmkritikája

„A szárcu ember.” Humorba mártott svéd rablóromantika, komoly erkölcsi aláfestéssel és megoldással.
 „Végzetes szerelem”. Olasz drámai ponyva, erkölcsi gátlatlansággal és ki nem elégítő megoldással.
 „Külvárosi őrszoba.” Magyar filmdráma a fővárosi alvilágból, magasabb erkölcsi ízlés és igazságszolgáltatás nélkül.
 „Lopott szerelem”. Kisigényű olasz szerelmi történet, eléggé léha életszemlélet.
 „A körhinta.” A dráma és bohózat keveréke, laza életfelfogással.
 „Egy szerelmes nyár.” Romantikus német szerelmi történet, bécsi hangulattal és kedélyességgel.

Tárgyalások egy szátmári üvegyár üzembehelyezéséről. A Károlyi-uradalomtól került a mostani bérlő kezére Szelestyén, Szatmár megyében két kemencével rendelkező és naponta mintegy ötven mázsa üveg előállítására alkalmas gyár. Jelenleg a kissé ódon, de a mai viszonyok között még mindig haszonnal termelő vállalat üzemen kívül áll. Mint értesülünk, különböző tárgyalások folynak részint új tőkés bakapcsolásával, részint pedig szövetkezeti elgondolás alapján a gyár üzembehelyezéséről, annyival inkább, mivel a szükséges nyersanyagok biztosíthatók.

Eltemették a kishidon történt karambol áldozatát

(Nagyvárad.) Megertuk, hogy csütörtökön este 8 órakor egy otdalkocsis motorkerékpár, amelyefláncan vontattak, összeütközött egy villamossal, mely a kishidon a Bémer-tér felé tartott. A karambol következtében a motorkerékpáron ülő Weisz István több kisebb vágási seben kívül, súlyos agyrázkódot is szenvedett. A 19 éves szerencsétlenül járt fiatalember két-napi súlyos szenvedés után, szombaton délelőtt, a kórházban meghalt.

Temetése vasárnap volt, nagy részvét mellett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Horváth Imre kartársunkat értesítjük, hogy Baumgarten-segélyt kapott. Felvétele céljából azonnal jelentkezék.

A vácas egy keti népmozgalmá

SZÜLETÉSEK. Vaina József földbirto-
kos fia, Pál, Köblös András kőműves-
segéd fia, András, Sas József gépkocsit-
tulajdonos fia, József, Cser István gépla-
katos fia, István, Szabó Sándor szabóse-
géd fia, László, Horváth Imre magán-
tisztviselő fia, Ferenc, Durgács József
szobainas leánya, Irén, Prinyi Géza föld-
műves fia, Géza, Csokonai Imre gazdasá-
gi cseléd leánya, Piroska, Kiss Sándor
gazdálkodó leánya, Klára, Szappanos
Imre távirtdai munkás fia, József, Molnár
Mihály szobafestősegéd fia, Mihály, Pri-
vigyei Kálmán autószerelő leánya, Gab-
riella, Varga István távirtdai munkás leá-
nya, Rozália, Bak András cipészsegéd
leánya, Valéria, Fényes Ferenc MÁV rak-
tári munkás fia, Ferenc, Boda Miklós
napszámos leánya, Magdolna, Szilágyi
Imre útépítő vállalkozó fia, Zoltán, Ök-
rös József napszámos leánya, Irén, Tóth
Sándor földműves fia, Sándor, Janku Já-
nos városi vámszedő leánya, Ibolya, Thal-
meiner Artur pincér fia, Loránd, Beniczik
Elek napszámos fia, József, Varga Imre
felsőrészkészítő segéd fia, Imre, Molnár
Lajos altiszt fia, Gyula, Kabai Sándor
földműves leánya, Irén, Beniczky László
gimn. tanár leánya, Valéria, Mangda Mi-
hály fuvaros fia, László, Olasz Lajos pos-
tamester fia, Zoltán, Végh János altiszt
leánya, Róza, Hurbán Gábor kocsis leá-
nya, Vilma, Török Lajos épület- és mű-
lakatos fia, Lajos, Sütő János városi al-
tiszt fia, Sándor, Borsi Gyula kőműves-
segéd leánya, Jozefa, Ábrahám Adolf
szabósegéd fia, György, Both Béla ma-
gántisztviselő fia, Csaba, Kiss János fod-
rássegéd leánya, Erzsébet, Mann Valde-
már keresk. isk. tanár fia, Valdemár,
Both Zoltán MÁV segédaltiszt fia, Zoltán,
Moskovits Mór pék fia, Pál, Herman Mik-
lós vaskereskedősegéd leánya, Etelka,
Kopis Sándor lakatos-gépész leánya, Éva.

*
HAZASSÁGOK: Bányai József Kovács-
segéd és Budai Margit, Ócsai Zsigmond
villanyzerelési vállalkozó és Komendát
Mária, Kiss Lajos magántisztviselő és
Mezei Jolán, Ruza József szabósegéd és
Furka Róza, Fleisz Tibor asztalossegéd
és Szántó Angyalka, Faragó Sándor gyá-
ri munkás és Bodor Ágnes, Tógyer János
asztalossegéd és Zák Julianna, Mandel
Lajos fémesizelősegéd és Gipsz Erzsé-
bet, Bényei Antal m. kir. pénzügyőr és
Kiss Erdei Margit, Papp Dezső pincér és
Orvos Anna, Szegi László szerszám-laka-
tossegéd és Tyukodi Margit, Szathmáry
Frigyos motorszerező segéd és Vékony
Erzsébet, Varga János gyárimunkás és
Magyar Piroska, Ombodi Sándor férfi-
szabósegéd és Repkó Gabriella, Toldi
István napszámos és Magyar Mária, Fe-
kete József MÁV nyug. főosztályvezető
és Mihók Anna.

*
HALÁLOZÁSOK. Zsuró György 43
éves, Csasz István 68 éves, Rosenbaum
Katalin 2 hónapos, Molnár Tibor 68 éves,
Papp Lajos 74 éves, Enyedi Sándor 3
hónapos, Bribán Pál 4 hónapos, özv.
Szántó Sándorné Tóth Ágnes 85 éves,
Hajdu Imre 57 éves, Tentán Miklós 27
éves, Peterzel Záli 89 éves, Endorffer La-
jos 79 éves, özv. Tóth Józsefné Székely
Erzsébet 58 éves, Bárdos Györgyné Kincs
Lukrécia 68 éves, Lengyel Dániel 75 éves,
Kiss Róza 42 éves, dr. Szilas Izidor 60
éves, Szöcs Ignác 31 éves, Herskovits
Mór 71 éves, Opre Anna 4 hónapos, Im-
reh Mária 33 éves, Fried Chajem 48 éves,
Geréb Jánosné Lőrinczi Berta 42 éves,
Puskás Sándorné Kupás Julianna 62 éves,
Fekete Ida 22 éves.

SPORT

Fölényesen győzött a NAC Szatmáron NAC—SzSE 12:2 (2:1)

Szatmárnémeti. Mintegy kettő-
ezer főnyi közönség előtt, szép,
napfényes időben játszottak le a
barátságos mérkőzést.

Az első félidőben a hazai csapat
nagy igyekezettel játszott és meg-
közelítően egyenrangú ellenfélnek
mutakozott. A második félidőben a
szatmári csapat hirtelen összeesett
és a NAC nagyobb tudása egyre
nyomasztóbb fölénnyel bontako-
zott ki úgy, hogy a vendéglátó csa-
pat már alig jutott szóhoz. A kö-
zönség ekkor már csak a NAC já-
tékosok munkáját figyelte és ün-
niető lelkesedéssel tapsolt a NAC-
csatárok szép akcióinak. Általában

a szatmári közönség nagy szere-
tettel fogadta a váradi csapatot és
a lejátszott mérkőzés igen nagy
erkölcsi sikerrel zárult. Szatmáron
az utóbbi három év során ennyi né-
zője nem volt labdarugó mérkő-
zésnek. A vezető gólt Tóth III. rug-
ta, amit Szabó kiegyenlített. A má-
sodik gólt Sárvári éri el. A máso-
dik félidő góljaiban Tóth III., Bo-
dola és Kovács II. osztozkodtak. A
második félidőben a NAC-ban Ju-
hász helyett Lóránt játszott közép-
fedezetet és kitűnő játékok muta-
tott. A játék végén Szegedi meg-
sérült és sántítva hagyta el a pályát

Ifjúsági atlétikai verseny az Erzsébet-ligeti pályán

Tehetséges atléták tűntek fel a versenyen

Nagyvárad. Vasárnap egyelőre
sporteseménye volt Nagyváradnak
az NSE ifjúsági atlétikai viadala.
A verseny a délelőtti rekkenő me-
legben került lebonyolításra. A 15-
toltak alapján megállapították,
hogy az NSE-ben van kelő utánpó-
tlás, sőt Kovács Ervint és Csapó
Lajost a felhők között is a ger-
előkelő hely illeti meg.

Kovács hétről-hétre javít ered-
ményein s ezúttal is élete legjobb
eredményeit érte el. 100 méteren
11,3 mp-et és 400 méteren 52,6
mp-et futva. Csapó még a tavasszal
hátgerinc törést szenvedett és hossz-
szu ideig kénytelen volt abbahagy-
ni az atlétikával és csak most in-
dult először az idén komoly verse-
nyen, de amint eredményei mutat-
ják újra nagy összege lesz az
NSE-nek. Szarka Ritter Dietrich
Schmeltzer, Didek minnyájan igen
tehetségesek és mind az NSE-
KISOK-ista atlétái.

Részletes eredmények egyébként
a következők:

100 m. 1. Kovács 11,3 mp. 2. Csa-
pó 11,5 mp. 3. Ritter 11,9 mp. 4.
Schmeltzer 12 mp.
400 m. 1. Kovács 52,6 mp.
1500 m. Dietrich 5,58 mp.
Magasugrás: 1. Ritter 155 cm. 2.
Szarka 150 cm. 3. Schmeltzer 150
cm. 4. Didek 145 cm.
Távolugrás: 1. Kovács 550 cm. 2.
Dietrich 550 cm. 3. Szarka 525 cm.
4. Schmeltzer 490 cm.
110 m gát: 1. Csapó 17,8 mp. 2.
Ritter 20 mp.

Gerelyhajítás: 1. Gáll II. 21,80 m.
Diszkoszvetés: 1. Gáll II. 28,20 m.
Meg kell említsük, hogy ezze a
versennyel egyidőben Kolozsváron
és Nagyváradon is rendeztek egy-egy
ilyen versenyt és az eredményeke-
postán beküldték a központba és
azokat ott összehasonlítva, azután
csak utólag tudjuk meg, hogy a
„postaversenyben” kik evőztek és
mi a végső rangsor.

Nagy Gyula nyerte a NAC 100 kilométeres országúti házibajnokságát

Összesen nyolc indulója volt az érdekes kerékpárviadának

A NAC kerékpárszakosztálya va-
sárnap délelőtti rendezte meg a nagy-
várad—budapesti műúton a 100 kilo-
méteres házi kerékpárjainkságát. Az
érdekes verseny iránt szépszámu ér-
deklődés nyilvánult meg. A verseny
rajta a Schlauch-tér 16-os számú ház
elől pontban reggel fél 8 órakor volt.
Nyolc versenyző állott a rajthoz ked-
vező időben. A vámon túl nyomban
két részre oszlott a mezőny. Nagy
Gyula megugrik az összekötő vasúti
hid alatti emelkedőben s hozzája
csatlakoznak Gazdag, Bézy és Kon-
dacs. Nagy erős iramban vezet s 36,5
átlaggal érik el Berettyóújfalú felett
a 207-es kilométerkövet. Innen a raj-
visszafordul s ugyanebben az iram-
ban térnek Várad felé.

A célnál a betutók sorrendje a kö-
vetek:

vetkező:

1. Nagy Gyula (NAC) 2 óra 52 per-
ces idővel. 2. Kondacs József 2 óra
52 p. 3. Gazdag 2 óra 52,20 p. 4.
Bézy 2:52,30.

Az első helyezett aranyozott érmet
kapott babérkoszorúval, a második
dij ezüstérem és egy lámpa volt, a
harmadik díj bronzérem és elsőkerék-
agy, míg a negyedik díj bronzérem és
egy csengő volt. Az értékes tisztelet-
díjakat Jakab műszerész, Kiss Béláné
cég, Burján József és Birgenstock Jó-
zsef, aki régi rajonosa a kerékpár-
sportnak adományozták.

A NAC kerékpárszakosztálya
közbékné a közeljövőben több nagy-
jelentőségű verseny kiírását vette
terve a kerékpársport propagálása

Szolgálatos gyógyszerárak:

II. CSOPORT:

ARANYAS gyógyszerár, Szt László
tér 6. (M. Kain E.) 25-74.

FEHER KERESZT gyógyszerár, Rá-
kóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-46.

SZENT LÁSZLÓ gyógyszerár, Szent
István-tér 1. (K. Hegedüs I.) 19-29.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Irodai írógépasztalt megvételre ke-
resek. Cim a kiadóban. 505

Jó hangú cimbalom olcsón eladó. —
Cim a kiadóban. 476

Eladó 3 darab befelé nyíló ablak
180x110 cm. Attila-u. 34. 479

Kombináltszoba, konyha, rekamiér
eladó. Verő asztalos, Kupcinus-u. 11.
Egy Remington írógép eladó. Luther
Márton utca 17. szám.

Spárgatököket minden mennyiségben
vásárol Vegyi- és Élelmiszeripari r. t.,
Anyos Pál-u. 2-6 szám. Telefon
12-31. 527

Butor: új modern francia dióhálo el-
adó. Varju-utca 41. Megtekinthető déli-
után 2-3, este 8-9-ig. 517

Angoraszórt, gubancot bármilyen
mennyiségben veszek. Székely, Kapuci-
nus-u. 11. 529

Allást keres

Meghízható mindenest és hetest ke-
res a „Mátyás” étterem, Szilágyi De-
zső-utca 5. szám. 532

Takarítónőt, állandó alkalmazásra
felvesz a Rimanóczy szálloda. 530

Allást keres

Főgépész, nagyüzemű összes gépé-
szeti vizsgákkal, hosszabb gyakorlattal
gőzgépek, Diesel-motorok, elektromos
központ, valamint még építészeti hasz-
náló gépek kezeletében, állást keres.
Kapalay, Mester-u. 26. 531

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, moly és min-
denemű férgek irtását, 38 évi gyakor-
lattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca
6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petét
mindenből felelősséggel irtja, Csutoras
Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Könyvelést, üzleti könyveinek felfek-
tetését, vezetését, felülvizsgálását,
ügyvitel szervezését és felülvizsgálását
ezakszerűen és lelkiismeretesen intézi
Tóth Gizella könyvelési irodája, Csen-
geri-utca 8. Telefon hívószám 29-26.
528

Ingatlan

Eladó több beköltözhető magánház-
bérház és üzletház, telkek, szőlők. Ta-
tanyé, Szigligeti-u. 12. 493

Eladó 300 holdas birtok 650.000-ért.
— 35 hold föld 160.000-ért. — Több ma-
gánházak, bérházak, malmok, üzletek.
Popovics ingatlanközvetítő iroda, Szent
János-u. 6. Telefon: 1567. 525

Lakás

Gyermeknélküli házaspár keres há-
romszobás összkomfortos lakást, eszté-
leg alberletbe. Cim kiadóban. 526

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősségterjesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t.
körtorgógepen Nagyvárad, Szilágyi
Dezső-utca 5. szám.